

Építkezési
bizományosa

emelket,
erméket

iföldi
ásokat

ó
sal.

ek, köny-
ok is. —
vitalian.

százados
művei:

2. — K.
1. — K.
1. — K.
1.80 K
3. — K.

edésben.
nykeres-
szám.

CU

y-
an

ón.
Pál.

Hasznosítási tétel:
Nagybecskerek Zápolya-
utca 1. hová a lap szel-
temi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1. hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felolós szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — 32— K
Félévre — — — — 16— K
Negyedévre — — — 8— K
Egy óra — — — — 2-70 K
Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetéseket
a kiadóhivatal vesz föl.
Azonkívül az összes hír
:: :: detési irodák. :: ::
Megjelenik vasár- és
ünnepnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybecskerek, 1917.

XLVI. évfolyam, 41. szám.

Kedd, február 20.

LEGUJABB.

— Saját tudósítónk cenzurázott távirat jelentése. —

A nagy buvárhajóharc.

A buvárhajóharc újabb eredményei. — A Földközi tengeren újabb 20 ezer tonnát süllyesztettünk el. — Az amerikai helyzet. — A nyugati angol offenzíva.

A buvárhajóharc újabb eredménye — A földközi tengeren elsüllyesztett hajók.

Budapest, febr. 20. Berlinből sürgönyzik: A Wolf ügynökség jelenti:

A földközi tenger tiltott területén a legutóbb napokban a buvárhajók nagyobb-számu értékes ellenséges hajókat süllyesztettek el. Így: egy zsufot nagy oiasz csapatszallító gőzöst, két fölfegyverzett gőzöst 3000, illetve 4000 tonnásakat, amelyek szalonikii rendeltetéssel fontos rakományt vittek, az Oceania 4217 tonnás, a Mont Venotoux 3233 tonnás gőzöst, az Aphrodite 735 tonnás francia vitorlást, amely 600 tonna vasat szállított Olaszországba és a London nevű 3903 tonnás angol gőzöst.

Az amerikai helyzet

Budapest, febr. 20. A Petite Parisien jelenti Washingtonból:

Mig a sajtó különféleeképpen magyarázza a helyzetet, addig Wilson csöndben folytatja a munkáját. A kormány határozatairól elterjedt és egymásnak ellentmondó — híreszteléseket megcáfolták. Wilson nem tér le megkezdett utjáról és olyat nem mond, ami által az általános hangulatot felizgatná. Megvárja mig az első igazalom lecsillapodik s csak azután fog cselekedni az amerikai nép nevében.

Amerika nyugati részéig az elszállításra váró gabona egyre nagyobb mennyiségben torlódik össze. A gazdasági helyzet, a hajózás fönkadása következtében egyre komolyabb.

Hágából sürgönyzik:

Megbízható hírforrások szerint Wilson minden eddigi nyilatkozata nagyon tartózkodó volt. Az elnök éjszakánként tanácskozásokat folytat minden ügyosztályal, amely a nemzeti védelem szempontjából tekintetbe jöhet. Wilson személyes barátai mondják, hogy az elnök tüntetően békés magatartást tanúsít, hogy a nemzetet annál biztosabban magaköré sorakoztassa. Az első torpedózás után, amely amerikai életet vagy vagyont elpusztít, azonnal annál erőteljesebben lép föl.

Berlinből sürgönyzik:

Wilson hétfőn hosszasan tárgyalt

a Capitoliumon a szenátus demokrata vezérével. Wilson már a kongresszus ülésének befejezésén, tehát március 9-ike előtt ki fogja kérni a törvényhozas hozzájárulását amaz intézkedésekhez, amelyek az amerikai érdekek megvédelmezéséhez szükségesek.

Hágai jelentés szerint Wilson a Capitoliumon a demokrata vezérekkel folytatott megbeszélése során megőznie iparkodott a demokratákat, hogy a helyzet tulságosan komoly és minden pillanatban el kell készülnie lenni a katasztrófára. Wilson azonban mindazáltal nem mondott le minden reményről, hogy sikerülni fog a háborút elkerülni,

Rotterdamból sürgönyzik:

Wilsonnak a Capitoliumon tett kijelentéseiből, bár a helyzetet randkivül komolynak tartják és minden pillanatban válság keletkezhetik, mégis remélik, hogy a háboru elkerülhető lesz. Wilson mindenesetre a végsőig folytatja türelmi politikáját.

Monarchiánk és Amerika.

Budapest, február 20. Bécsből sürgönyzik:

Az amerikai nagykövet tegnap külügyi kormányunknak memoire-t nyújtott át. A memoire mindenekelőtt megemlékszik ama jegyzékről, amelyben az amerikai kormány az Ancona elsüllyesztésekor kifejtette álláspontját a buvárhajóharc dolgában. Figyelmeztet arra, hogy külügyi kormányunk 1915 decem-ber 21-iki jegyzékében kifejtette, hogy hajók, amennyiben nem menekülnek, vagy nem tanusitanak ellenállást, nem semmisíttetnek meg, mig az utasok biztonságba nem helyeztettek. A Persia elsüllyesztésekor a monarchia külügyi kormánya kijelentette, hogy noha ezen ügyről nincs értesülése, ugyanazon elvek vezetnek, mint amelyeket az Ancona elsüllyesztésekor vallott.

Megemlíti a jegyzék, hogy a Földközi tengeren olyan hajókat süllyesztettek el, amelyeket megelőzőleg nem figyelmeztettek.

Majd rátér a jegyzék a monarchia ez évi január 21-iki jegyzékére, amelyben kijelenti, hogy az elzárt területen minden hajózást minden eszközzel meg-

fog akadályozni. Minthogy ennek folytán az Egyesült Államok kormánya kétséget támaszt ezen nyilatkozatok értelmezése tekintetében, végleg és világosan tájékozódni akar arról, hogy mi-csoda álláspontot foglal el az osztrák-magyar külügyi kormány a tengeralattjáró hadjárat vezetése dolgában és hogy az Ancona és Persia eseteiben tett kijelentései megváltozottaknak vagy visszavontaknak tekintendők-e?

(Megjegyzés: Külügyi kormányunk, a memoire tartalmát behatóan meg fogja vizsgálni s azután megadja a végleges választ. M. T. I.)

A nyugati angol offenzíva.

Budapest, febr. 20. Berlinből sürgönyzik: A Wolf ügynökség jelenti:

Az Ancre-völgyben szombaton megvívott harcban az angolok erős tüzérségi tüzelőkészítés után három hadosztályi indítottak támadásra hat kilométer szélességben. Árkaink rendkívül heves elkeseredett harcok színhelyei voltak. A harc egész napon át hullámozott, végül átengedtük állásunk egyrészt az ellenségnek. Tizennyolcadikára virradóra állásaink belga része rendkívül élénk volt. Ypern környéken három ellenséges csapat kísérletét, hogy árkainkba benyomuljon, megghusítottuk. Egy helyen közel-harcban az ellenség véres veszteségeket szenvedett. Hétfőre virradóra az éjszaka általában nyugodtabban telt el.

Sikeres német repülő-támadás.

Budapest, febr. 20. Berlinből sürgönyzik: A Wolf-ügynökség jelenti:

Tengerészeti repülőink egyike február tizennyolcadikán robbantó- és gyújtóbombákkal megtámadta Oesel szigetén Orensburg kikötőjét és katonai telepeit. Jó eredményt figyelt meg, az ellenség elhárító tüzelése hatástalan maradt.

A miniszterelnök Bécsben.

Budapest, febr. 20. Bécsből sürgönyzik:

Gróf Tisza István miniszterelnök ma reggel Bécsbe érkezett. A délelőtt folyamán tanácskozott Szurmay tábornokkal, Hazai báró vezérezredessel és Roszner báró miniszterrel. A déli órákban különkhaligatáson jelent meg a királynál. Délután tanácskozni fog Czernin gróf külügyminiszterrel és éjjel hazautazik Budapestre.

Porosz népélelmezési miniszterium.

Budapest, febr. 20. Berlinből jelentik:

A porosz kormány elhatározta egy népélelmezési miniszterium felállítását. Michaelis államtitkárt kormánybiztossá kinevezték.

Városi közgyűlés.

Nagybecskerek lisztellátása. — A városi tisztviselők szolgálati pótléka.

— Saját tudósítónktól. —

Nagybecskerek, febr. 20

Nagybecskerek város képviselőtestülete dr. Perisics Zoltán polgármester elnöklésével tegnap délután közgyűlést tartott. A közgyűlésnek nem sok tárgya volt, valamennyit vita nélkül intézték el s így a közgyűlés rövid félóra alatt véget ért.

A közgyűlés megnyitása előtt dr. Perisics Zoltán polgármester meleg szavakkal elparancsolta az elhunyt Jeszenszky Nándort, aki negyven év óta polgára Nagybecskereknek, hűvek igazi pástora s közéletünknek csöndes, de buzgó munkása volt. Indítványára a közgyűlés jegyzőkönyvileg részvétét fejezi ki s a gyászoló családhoz részvétiratot intéz.

Bejelentette továbbá a polgármester a város gyászának első Ferenc József halála fölött való kifejezését, illetékes helyen tudomásul vették.

A város lisztellátása.

Most Strosz Béla főjegyző ismertette az alispánnak már általunk közölt rendeletét, amely szerint a Közélemezési Hivatal ismét kevesebb lisztet bocsátott rendelkezésére s így a legmesszebb menő takarékoságra hívja föl a várost. A polgármester ennek alapján a kvótát az eddigi 240 gramm helyett kétszáz grammra kénytelen leszállítani, de miután már a 240 grammos fejkvóta is igen inséges állapotokat teremtett, a tanács és az állandó választmány javaslatára kimondja a közgyűlés, hogy fölír a Közélemezési Hivatal Elnökéhez, hogy legalább a régi mennyiségű lisztet bocsássa rendelkezésre és utalja ki a városnak, mert a leszállított mennyiségű liszttel teljesen lehetetlen a város lakosságát ellátni.

A virilis tagok meghatalmazásai és a póttagok behívása

Előterjeszti a főjegyző a virilis képviselőtestületi tagok részéről a meghatalmazásokat, amelyek szerint az egyes virilisek a következőket hatalmazták meg a képviselőtestületben való képviseltetésükkel:

A kir. kincstár: Menyhárt Károlyt, a gör. kel. szerb hitközség: Iszákovics Szvetozárt, a vármegyei nyugdíjalap: Farkas Vincét, a Torontálmezei Takarékos Bank: Szenes Adolfot, a Nagybecskereki Takarékpénztár: Baek Imrét, a Temmer-cég: Temmer Salamout, a graudulicai negyed: Csuresin Milutint, a Délmagyarországi Cukoripar r. t.: Ehrenstein Győzöt, özv. Guttman Jakabné és fia cég: Guttman Mórt, az oppovai negyedközség: Dimitrievics Rádát, özv. Kollarich Alojzia: Kollarich Gábort, Szevics Demeter: dr. Vaszity Endrét, Popovics Helena: Popovics Bogdánt, a Tor. Helyiérdekű Vasutak: Filkovich Boldizsárt, a Torontálvármegyei Központi Hitel-szövetkezet: Csath Nándort, a németnegyed: Steyer Istvánt, Torontálvármegye közönsége: dr. Vinczevidy Ernőt, a Nagybecskereki Népbank: Partilla Gézát, özv. Moldoványi Lászlóné: Lalleur Mihályt, Freund S. és fia cég: Freund Lajost, Mateits Olga: Krsztics Jánost és a Lukács és Társa cég: Fodor Ottót.

Az elhunyt Hubert Manó, Straity György, Dékány János, Jeszenszky Nándor és Magyarov Sándor helyére rendes tagoknak behívják: dr. Bartha György, Prokisch Gyula, Mészáros Ferenc, Mezei Lajos és Topalov Bogdán póttagokat.

A városi tisztviselők szolgálati pótléka.

Havas Dániel alszámvevő ismertette a városi tisztviselők kérelmét szolgálati pótlék rendszeresítése iránt.

A városi tanács és az állandó választmány javasolja a szolgálati pótlék rendszeresítését, amely szerint a városi tisztviselők egy és

ugyanazon fizetési osztályban eltöltött bizonyos szolgálati évek után, fizetési osztályok szerint 800—200 korona nyugdíjba is beszámítandó szolgálati pótlékokat kapjanak.

A közgyűlés az erre vonatkozó javaslatot egyhangulag elfogadta.

A többi ügyek

közül megemlítjük, hogy a közgyűlés Marinkov Sándor pénztári ellenőrt nyugdíjazta s helyettesítésével Machalek Károly rendőrségi fogalmazót bizta meg.

A városi műjég árát a közgyűlés mmázsánként 5 kor. 6 koronára s a fuvardíjat 2 koronára emelte föl.

Az izr. szentegyletnek temetője kibővítésére a közgyűlés átengedte a temető melletti egy holdnyi területet.

A kéményseprők a kéményseprési díjak fölemelését kérték, miután azonban az új kéményseprési szabályrendelet most van jóváhagyás alatt, amelyben a díjakat ugyis emelik, a kérést elutasítják.

A közutak jókarban tartásával, az eddigi kutmesternek való fölmondás mellett, a vágóhídi gépészt bízzák meg.

A csendőrlaktanya lejárt bérletét egy évre meghosszabbították.

A többi kisebb ügyek elintézésével, azután a közgyűlés véget ért.

HIREK.

— Hivatalos jelentések február hó 19-éről. A miniszterelnökség sajtóosztályától a következő hivatalos jelentéseket kaptuk a harctéri eseményekről:

Höfser jelentései:

Keleti harctér:

Mackensen vezértábornagy hadcsoportja és József főherceg vezérezredes arcvonala: Nincs különös esemény.

Lipót bajor herceg vezértábornagy hadcsoportja: Bpnic-Dolnától keletre a Nara-jowka mentén az oroszok legelső árka alatt felrobantottak egy aknájáratot és gyors utánnyomulással megszállták a tölcsért. Egy ellentámadással visszaszereztük. Brzezanytól délre az ellenség erős aknavető előkészítés után megkísérelt támadását visszavertük. Volhnyában rohamcsapatunk sikeres vállalkozásokat hajtottak végre.

Olasz harctér:

Az utóbbi napokban az olasz tüzérség a hegységi arcvonalok néhány szakaszán is mozgolódnak kezdett. Tarwist ismételtén lötte. Ma reggel a 73. gyalogezred járőrei Azugatól északra, a Monte Zebiótól keletre fekvő ellenség állások ellen intézett vállalkozásról 22 foglyot szállítottak be.

Délkeleti harctér:

A Vojusa mentén nincs különös esemény.

A német nagyfőhadiszállás jelentései:

Nyugati harctér:

Az arcvonal legtöbb helyén erős köd uralkodott, mely a tüzérségi és repülőtevékenységet korlátozta és csak felderítő előretöréseket tett lehetővé. Arokvédőink éberségén meggyűsült az ellenség számos vállalkozása. Felderítőinknek sikerült több foglyot beszállítani.

Keleti harctér:

Nincs ujság.

Macedon arcvonal:

Előrsi csatározások és szórványosan tüzérségi tűz. Két ellenséges repülőgépet lelőttünk. — Ludendorff.

— Rendkívüli megyei közgyűlés. Torontálvármegye törvényhatósága az időközben összegyűlt ügyek elintézésére február hó 24-ikén d. e. 10 órakor rendkívüli közgyűlést tart. A közgyűlésre vonatkozó állandó választmányi ülés febr. 23-ikán d. u. fél 4 órakor lesz.

— Vizelecsapoló társulatok köréből. A m. kir. földmívelési miniszter dr. Latzkovits Gyula kir. jogügyi tanácsosnak, a felsőaradii és felső-muzsliai vizelecsapoló-társulatok ügyei rendezésére kiküldött miniszteri biztosnak megbízatását további két évre meghosszabbította.

— Adomány. Dr. Stern Lázár a Szociális Misszió-Egyletnek 40 koronát adományozott lapunk útján.

N. N. talált 2 koronát adományozott az Iskolagyermekbarát-egyletnek lapunk útján.

Straky testvérek cég 100 koronát, Krausz Gyula a Városi Mozi igazgatója 30 koronát és az I. sz. vadásztársulat egy csoportja 12 koronát adományozott a Misszió-Társulatnak.

Özv. dr. Mangold Samuné lapunk útján 50 koronát adományozott ingyen tejre.

— Köszönet. A nagybecskereki bőrparosok szövetkezete 5 darab lösevrőbört ajánlódokozott a Szociális Misszió cipész-műhelyének, hogy abból szegény gyermekek részére ingyen cipőt készíthessen. Fogadja a szövetkezet nagylelkű adományáért az egyesület hála-köszönetét.

— A cukor elosztás. A vármegye alispánja közli a közigazgatási hatóságokkal, hogy az országos közlelmezési hivatal elnökének rendelete alapján értesíti, hogy több kereskedelmi és iparkamara panasolta, hogy a cukor és egyáltalán a hatóságilag kezelt cikkek szétosztásába a kereskedők csak kis számban vonatnak be és igen sok arra érdemes kereskedő kizáratik az árusításból. A hatóságoknak ez az eljárása, azonkívül, hogy idokolatlanul kedvez egyes cégeknek és így sérelmes a kereskedelem többi részére nézve, nem helyes a fogyasztóknak könnyebb ellátása szempontjából sem. A törekvésnek oda kell irányulni, hogy a fogyasztó minél könnyebben jusson hozzá az áruhoz, ne okozzon a beszerzés neki sok idővesztést, ami pedig csak úgy lehetséges, ha a szövetkezetek mellett a megbízható kereskedelemnek minél nagyobb része bizatik meg az áruk szétosztásával. Ennélfogva felhívja az alispán a főszolgabírókat és polgármestereket, intézkedjenek az iránt, hogy a legteljesebb hatósági ellenőrzés mellett, az illetékes hatóságok a cukor és egyéb hatóságilag kezelt cikkek elosztásával a kereskedelem minél szélesebb rétegeit bízzák meg és mindaddig, míg különösebb nyomások nincsen, az említett cikk, de egyéb hatóságilag kezelt cikk forgalombahozatalától a békés idők megszokott kereskedelmét ne rikkesszék ki. Természetszerűleg viszont, minden oly esetben, amidőn valamely kereskedő részéről visszaélés történik, éljen a hatóság vele szemben a legszigorubb eljárással, vonja el tőle az áru kiárusítását és amennyiben csak a legkisebb ok is meg van, indítsa meg az illető ellen a kihágási eljárást is.

— Az olcsó talp. A nagybecskereki Szociális Misszió-Társulat új hasznos intézménye az olcsó talpaló-műhely már javában dolgozik s nagyban csinálja a pompás kitűnő bőrből készült talpakat. A talpalás felényire olcsóbb és kétszer olyan jó mint másutt s így ez az intézmény valóságos áldás. A talpaló-műhelyben egy pár férfi féltalp 10—14 korona, női cipő 8—10 korona, gyermekcipő 4—8 korona, aszerint, hogy milyen állapotban van. Elvállal a talpaló-műhely fejleléseket is igen jutányos áron. A műhely amellet, hogy szociális szükségét pótol, külön szolgálja a jótékonyt is, mert jövedelméből a szegény gyermekeknek csinál ingyen cipőt. A talpalásra vagy javításra szánt cipőket a jövő hét szerdájáig a rendőrkapitányságnál kell átadni, azontul pedig a Misszió-Társulat Növédelmi Irodájában (Zápolya-utca) minden hétfőn és csütörtökön deléltől 11 órától 12 óráig.

— Az amsterdami hegedűs. A Városi Moziban ma és holnap kerül színre „Az amsterdami hegedűs” című négyfelvonásos hollandi monda. Tündérszép hollandi kép ez, a csodálatos országnak sok száz év előtti csodálatos idejéből. A hammelni patkányfogó bolondos mása az amsterdami hegedűs, megkapóan szép

NŐI KOSZTUMOK, FEGŐGTŐK

mérték után elsőrendű kivitelben, a legújabb divatlap szerint készülnek

FRANK GADOS uri- és nődivattermében Nagybecskereken.

Nagy választék kész nőifelöltök, leányruhák, férfi- és gyermekruhákban.

az élete, virágjában is, elmúlásában is. A hegedős egyszerű életének nagy tragikuma a felesége, a legrajongottabb nő a városban, akit a városkapitány bosszúból, mert elutasítja a hódolatát, szegényfához kötöztet. Bosszút esküszik az amsterdami hegedős. S e bosszu megfogyan távoli ivadékokig, a mai napig. A fotográfiai szindusok a filmen s látványosságoknak gyönyörűek a holland városrészek, ahol a felvételeket készítették.

— Gyengeelméjük és gyengetehetségük felvétele. A borosjenői (Aradmegye) gyógy-pedagógiai nevelő- és foglalkoztató állami intézetben az 1917-18. tanévben több gyengeelméjű és gyengetehetségű növendék vétetik fel. Szegénysorsuak ingyenes elhelyezést nyernek. Prospektust ingyen küld az intézet igazgatósága.

— Hadifénykép levelezőlapok. A Hadsegélyező Hivatal Hadifénykép kiállításán kiállított legszebb képek lemezeiről 150-féle felvételt a legkülönbözőbb harcetekről és harcmezőszakokról. Eredeti bronzüst képek. 10 darab ára 2 korona 50 fillér.

— Királyunk imaja gyűrűk. Az Országos Hadsegélyező Bizottság igen izléses gyűrűket hozott forgalomba felejthetetlen emlékü jó királyunk „A király imádkozik” című közismert képének dombornyomásával. A gyűrűk, amelyek ezüstből készülnek és 2 koronáért rendelhetők meg a fent nevezett bizottságnál (V. Képviselőház) már eddig is tetemes összeggel gyarapították hadban elesett derék katonáink özvegyeinek és árváinak segélyalapját. A bizottság bizton reméli, hogy most, amidőn nemes királyunk eltávozott az élők sorából nagyközönségünk még melegebben karolja fel e vállalkozást, amivel nemcsak a nemes célnak áldoz, de szép emléket szerez meg magának a fennkölt király arcmásában is.

— Királyi üdvözet a magyarságnak. A felséges királyi pár tudvalevőleg sajátkezü üdvözlőirattal kedveskedik a magyarságnak a koronázás alkalmával. A honv. miniszterium Hadsegélyező Hivatala levelezőlapokon hozta forgalomba a királyi pár irásának facsimiléjét. E levelezőlapok a koronázás napjának dátumától bélyegezhetők. Vidékre készségesen eljuttatja a hivatal a levelezőlapok egy-egy példányát mindenkinek, aki az elesett hősök özvegyei és árvái alapja javára legalább egy koronát küld be a hivatal főpénztárának (képviselőház) az utalványszelvényen K. Ü. (királyi üdvözet) jelzéssel és pontos címmel. Budapesten a hivatal városszerte árusítja a levelezőlapokat.

— Adakozzunk az elesett hősök özvegyei és árvái javára! Hadsegélyező Hivatal főpénztára. Képviselőház.

Mégis

bekövetkezett az, amit tőlünk telhetőleg igyekeztünk elkerülni s amitől szerettük volna kedves, hű vevőközönségünket megkímélni. Olyan példátlan módon drágultak

meg

az összes gyártási nyersanyagok, munkabérek, szállítási költségek, hogy csak emberfeletti nehézségekkel tudjuk a Diana-sósborszeszt régi kiváló minőségében és erősségében a közönségnek adni. Nem

lesz

ember, aki nem ismerné e súlyos viszonyokat, s aki ne találná ily körülmények között érthetőnek, sőt jogosnak, hogy a Diana-sósborszesz árát újra kellett szabályoznunk. De ha majd elkövetkezik

a béke

és ismét helyreállanak a háboru előtti állapotok, akkor mi is sietni fogunk érvénybeléptetni közönségünk részére azokat az eladási árakat, melyek régebben fennállottak

Ezidő szerint a
kis üveg Diana-sósborszesz ára . K 1-30
nagy " " " " " 3-50
legnagyobb " " " " " 7-

DIANA kereskedelmi r.t.
Budapest, V, Nádor-utca 6.

— Kérelem a közönséghez. A nagybecskereki vöröskereszt vasuti nyugvó állomásának vezetője kéri a közönséget, hogy a nagybecskereki vöröskereszt-egylet vasuti állom. án átvonuló beteg és sebesült katonák részére cigarettát adományozni sziveskedjenek. Az adományok Bakalovich Plátóhoz, a nyugvó állomás gondnokához (Megyeház) küldendők.

— Eltűntek kutatása az ellenséges foglyatáborokban A „Katona-Nyomozó Jegyzék”, mely a Magyar Vörös-Kereszt Egylet budapesti Tudósító Irodája vezetőinek: Batthyány Lajos gróf és Hadik-Barkóczy Endre gróf kiadásában jelenik meg, már eddigi kutatásai során is jelentős eredményeket ért el. Sok olyan eltűnt katona sorsára derített világságot, akinek személyét illetőleg a hivatalos nyomozás holt pontra jutott. A szerkesztőségnek legújabb sikerült biztosítania a wieni Gemeinsames Zentralnachweisebureau utján, hogy a Katona-Nyomozó Jegyzék minden száma az ellenséges foglyatáborokba is eljusson s ezzel újabb lehetőséget nyitott arra, hogy kutatásai még több esetben és még eredményesebbek legyenek. A Katona-Nyomozó Jegyzéket B. Virágh Géza szerkeszti. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IV., Váci-u. 38., I. em., ahol a Katona-Nyomozó Jegyzék közlési feltételei és minden egyéb felvilágosítás megtudható.

TAJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és közkönyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtára vasárnap szerda, péntek délután 6-7 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt eszküdtzéki épületben. Nyitva naponként reggel 8-tól d. u. 2 óráig.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjegylete” nagybecskereki fiókjára minden hó 1-je és 15-ike után eső vasárnapján fogadják a befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. u. 2-5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközölhetők.

Irodalom.

— Magyar háborus adópolitika. Ezen a címen jelent meg dr. Szende Pálnak, az O. M. K. E. főtákarának nagyszabású adópolitikai könyv és tanulmány szerzőjének legújabb műve az adópolitika háborus kérdéseiről. Ebben a könyvében a szerző sorra veszi és eredeti okfejtésekkel és új számításokkal magyarázza a háboru adópolitikájának valamennyi problémáját. Vezető szempontja, mint eddigi adótanulmányaiában is, az egyes gazdasági és társadalmi osztályok politikai súlyának és befolyásának mérlegelése. Mennél nagyobb ez a befolyás, annál kisebbek az illető osztály adóterhei. Ezt a tételt az összes háborus adókra nézbe bebizonyítja. A szerző rendkívül érdekes művében célul tűzte ki maga elé az adópolitikai kérdéseknek, amelyek eddig csak igen szűk körök érdeklődését tudták lekötöni, népszerű és mindenki által megérthető ismertetését, hogy így a laikusoknak is módot nyujtson ezen nagyfontosságú gazdasági problémák megismerésére. A könyv, mely a Világ kiadásában most jelent meg, 4 koronáért minden könyvkereskedésben megrendelhető.

1049-916. szám. 144-2.2

Árverési hirdetmény.

Tamáslaka község tulajdonát képező és a járási mezőgazdasági bizottság által kislejteztett 7 drb tenyészkan f. évi február hó 22-én d. e. 11 órakor nyilvános árverésen készpénzfizetés mellett el fog adatni.

Tamáslakán, 1917 február hó 16.

Eiőljároság.

220-1917. szám.

142-3.2

Árverési hirdetmény.

Nagyzersebetlak község elöljárósága ezenel közhírré teszi, hogy egy drb selejtezett tenyészbika és két drb selejtezett tenyészkan 1917. évi február hó 25-én d. e. 9 órakor a község házában megtartandó nyilvános árverésen el fog adni.

Erről venni szándékozók jelen hirdetmény utján értesítettek.

Nagyzersebetlak, 1917. évi február hó 14-én.

Községi elöljáróság.

Ispán

aki mint önálló gazdatiszt 11 évig alkalmazva volt, keres állást azonnali belépésre Torontalmegyében

Cim a kiadóban.

VISZKETEKSÉGET

rüht, sömört legbiztosabban elmulasztja a **Barna zsir** Kis tégely K 1-60, nagy tégely K 3-,-, családi adag K 9-,-, utasítással rendelhető: Dr. Flesch E. „Korona” győgytárból, Győr.

132-25.3

Magánjáró gőzgépeket

Kompond és stabil gőzgépeket
Gőzcséplő garnitúrákat
Magánjáró lokomobilákat
Cséplőszekrényeket
Esztergapadokat
Hérefejtőket
Elevatorokat
Motorokat
Gőz-keket és
Gőzkazanokat

javítottan állapotban vásárolnak
= készpénzfizetés ellenében =

FRIEDRICH TESTVÉREK
GÉPGYÁRA TEMESVÁR.

133-30.3

Eladó

egy 2 éves vöröstarka, tenyész-igazolvánnyal ellátott

bika

(134-104.)

Kőcsén, Mixich Ede

== 54. sz. a. lakosnál. ==

Telefon 330.

VÁROSI MOZI A VÁROSI SZÍNHÁZBAN.

Telefon 330.

Kedden, február hó 20-án és szerdán február hó 21-en két-két előadás, d. u. 5 és 8 órakor, rendes helyárrakkal.

Az amsterdami hegedős.

Hollandi mesejáték 4 felvonásban. A főszerepeket a világhírű Erich Kaiser Titz és Kühnberg Leontin játsszák.

Uj háborus képek.

Nagyszerű farm. Bohózat.

Uj háborus képek.

HELYBELI BESZERZÉSI FORRÁSOK.

Biztosítási ügyintézők:

Franz J. L. (Adria) Hunyadi-utca.
Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér.
Magy.-Francia bizt. társ. József fbg.-u.
Ifj. Rigó István (Első M. Ált.) Árpád-u. 21.
Steinitzer Géza (Asa. Generali) Hunyadi-u.

Borbély és fodrász:

Ikity Dusan, Hunyadi-utca.
Martinov Szvetozár Szerb egyház palota.
Nagyvinsky Iván, Hunyadi-utca.

Butorgyár:

Bence A. és fia, Hunyadi-utca.

Cementgyár:

Özv.Guttman Jakabné és fiai. Kültelek.

Cipőkereskedők:

Kertész A., Iskolaépület.
Wilhelm Ferenc, Hunyadi-utca 2.

Divatruhás:

Boskovits S. J., Hunyadi-utca 9.
Bukovác István, Hunyadi-utca.
Mesnik Imre, Pénzügyi palota.

Dobozgyár és műkönyvkötészet:

Schneider János, Aradáci-ut.

Drogueria:

Melkuhn Dezső, Hunyadi-utca.

Ékszerészek:

Mesnik R. özvegye, Hunyadi-utca.
Schwáb Albert Hunyadi-utca.

Fényképész:

Kremser István, Gizella-part.
Orosy Lajos, Korona-utca.

Férfiszabók:

Grünbaum Vilmos, Hunyadi-utca.
Kocsis E., Erzsébet-hídon tul, Ambrózy szappangyár épületében.

Fűszerkereskedő:

Blesz Ferenc, Megyeház-u. 2. Tarnai-féle ház.

Gépjavitó műhely:

Bürger és Grünwald, Temesvári-u.

Gőzfűrés:

Engel Sámuel, Eötvös-utca.
Kereskedelmi részv.-társ. Eötvös-u.

Gyógyszertárak:

Kollarich Gábor, Melencei-utca.
Vági Sándor, szerb egyházpalota.

Kávéház:

Sólyom György, Klub-kávéház.

Kézműaru-, rövidaruüzlet:

Benó Testvérek, Hunyadi-utca.
Eisenstädter S. és társai, Hunyadi-utca.
Freund S. és fiai, Hunyadi-utca.
Stagelschmidt János, Hunyadi-utca.

Könyv-, zenemű- és papirkereskedés:

Almásy Elek, Hunyadi-utca.
Mangold Lipót, Hunyadi-utca.

Könyvkötészet:

Schneider Lajos, Megyeház-utca (Pest-szállodával szemben).

Kőművesek:

Hoff N. és társa.

Lakatosműhely:

Engel Ádám, Megyeház-utca.

Lisztkereskedés:

Klein Mór, Hunyadi-u.

Női kalap- és kézimunkaüzlet:

Tolvay Józsefné, Hunyadi-utca.

Női kalap divatterem és előnyomda:

Szehr Mariska, Gizella-part. Kurländer-udvar.

Női kalap divatterem és kalapvasalás:

Andresz A. Főtér, Bauer-ház.

Ruhakereskedés:

Felsenstein Ferenc, Hunyadi-utca.
Goldschmidt Lipót, Hunyadi-utca.

Sirkóraktár és szobrászterem:

Tunner Alajos, Szerbtemplom-utca.

Szállító-cég:

Perl Mór, szerb egyházpalota.

Szállodák:

Beneth nagyszálloda, Ferenc József-tér.
Korona-szálloda, Erzsébet-tér.
„Pest városához“ c. szálloda, Megyeház-u.

Szeszgyár:

Lukács és Társa, Kültelek.
Schwirtlich Alajos, Aradáci-utca

Téglagyár:

Klein Bernát.

Temetkezési intézet:

Bence A. és Fia.

Tűzifa-, épületfakereskedés:

Annau örökösök, Korona-utca.
Kurländer Imre, Aradáci-ut 1.
Kurländer Imre, Korona-utca.

Uridivatáruháza:

Liptay Dezső, Hunyadi-utca.

Vaskereskedés:

Boleszny Antal, Hunyadi-utca.
Berényi Bódog, Hunyadi-utca.
Daun Gyula, Hunyadi-utca.

Vendéglő, étterem:

Kovács János, vasuti vendéglő.
Magyar Király söresarnok.
Marcoin Jenő, Kaszinó-vendéglő.
Remsing Mátyás, Otthon-söresarnok.
Tóth Lajos, a nagyhíd mellett.

Virágkereskedés és kertészeti:

Oláh Gábor, Bajza-u.

Hirdetéseket

jutányos árért közöl a

Torontál

pol. napilap kiadóhivatala.